

POUKE

OMLADINA Beograda i mnogih gradova širom Srbije ne prihvata rezultate predsedničkih izbora i želi promene. Što je sijajno, ali samo ako ne gubimo iz vida pouke ranijih neprivihavanja – poslednji put kad smo ovako želeli promene dobili smo privatizaciju. Zato što je važno da ovoga puta želimo pametno i solidarno, prenosimo bol kapitalističke današnjice radnika Prvog maja, malih akcionara Srboleka i vlasnika stanova na Konjarniku.

Radnici i radnice Pošte ne odustaju od borbe. Među zahtevima najavljenog štrajka je i rešavanje statusa prekamernih radnika. Podržimo ih! Učitelj neznačica

Privatizacija i propast PRVOG MAJA

TEŠKA situacija u kojoj se danas nalazi 1328 bivših radnika AHA MURE PRVI MAJ, a nekada svetski priznatog PRVOG MAJA iz Pirot-a, nije nastala preko noći.

Vjerujem da ste za Industriju odeće PRVI MAJ, tekstilni gigant ne samo Pirot-a, već i nekadašnje SFRJ čuli. O njegovim uspesima, mnogobrojnim nagradama i priznanjima mogao bi da piše ceo roman, ali od prošlosti se ne živi. Na žalost, ne živi ni od rada i rezultata koji su u prošlosti postignuti – sadašnjost je surova i bolna ne samo za nas bivše radnike, već i za penzionere koji su gradili firmu i odricali se da bi budućim generacijama bilo bolje. Sada vidimo da su rad i odricanja bili uzulud. Iako je firma ospstala uprkos sankcijama, embargu i bombardovanju, potom je usledila kriminalna privatizacija 2012. godine od strane slovenačke firme AHA MURA vlasnice Mojce Lukaničić.

Polovične pripreme

Restrukturiranje pre privatizacije sprovedeno je polovično, pa su mu takvi bili i rezultati. Jedini problem IO PRVI MAJ AD koji je zista rešen je to što su starje radnike poslali na tržište rada, i kasnije im omogućili da pri ispunjenju uslova odu u penziju. Sve ostalo je bilo otaljavanje formalnosti, tako da PRVI MAJ nije uposte pripremljen za uspešnu privatizaciju, što je trebalo da bude cilj restrukturiranja. Stanje u preduzeću se nije ni malo popravilo, stavište u smislu proizvodnje je čak pogoršano. Nisu dovedeni novi partneri za proizvodnju, a strari su zahvaljujući menadžmentu PRVOG MAJA dobili nisku cenu izrade odevnih predmeta. Sve u svemu, restrukturiranje se svelo na otpuštanju viška radnika i prodaju delova imovine.

Ulaskom u restrukturiranje menadžment je ostao isti, iako smo mi radnici tražili njihovu smenu i postavljanje novih kadrova. Sindikat je u toku restrukturiranja tešno saradivo sa menadžmentom i sam je radio tehnički deo oko realizacije privatizacije. Radnici su bili veoma loše informisani o pripremama za privatizaciju, zbog čega nisu ni mogli uticati na sam proces.

Rešenje koje je država na kraju našla za IO PRVI MAJ AD bilo je da proizvodne pogone proda slovenačkoj AHA MURI kao nekretnine. Ugovor o kupoprodaji zaključen je 10. septembra 2012. godine u Pirotu. Kao poslednja mera u restrukturiranju IO PRVI MAJ AD, radnicima je početkom novembra ponudeno da biraju između socijalnog programa i mogućnosti da nastave da rade u AHA MURA PRVI MAJ. Pritom im je servirana priča od strane Agencije za privatizaciju, SIEPE, ministra Mladana Dinkića, predsednika opštine Pirot Vlada Vasića, celokupnog menadžmenta i sindikata PRVOG MAJA, da je kupac uspešna i ozbiljna firma, koja će poštovati ugovorene obaveze, a da čak i ako nešto ne bude u redu svi radnici zadržavaju pravo na socijalni program, odnosno otpremnine.

U tu bakuju poverovalo je da nisu 600 iskusnih radnika. Prešli smo u AHA MURU samo sa jednim ciljem – da radimo i živimo od svog rada. I da posle nas fabrika i dalje radi o ostane mladim pokolenjima i gradu. Pored nas, AHA MURA je zaposlila još oko 700 novih radnika, za koje je dobila subvencije od naše države.

Katastrofalni rezultati

Ispostavilo se da je na kraju sve bila ogromna prevara. Kako drugači-

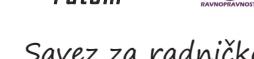
Izdavač:
Učitelj neznačica i njegovi komiteti
Uredništvo:
**Vahid Ramužić, Noa Treister,
Vladimir Novaković, Ivan
Velislavljević, Ivan Zlatić**
Dizajn i prelom:
Matija Medenica

donator:

FONDACIJA ZA OTVORENO DRUŠTVO • OPEN SOCIETY FOUNDATION

partneri:

Savez za radničko društvo

za samoobrazovanje Ritzen institutvena pitanja uciteljneznalica.org

Imenovati TO ratom

Sindikat PTT Srbije Konfederacija slobodnih sindikata

Saopštenje Štrajkačkog odbora o stupanju u štrajk upozorenja

je opisati to da za rad u AHA MURA PRVI MAJ nemamo uplaćen ni dan radnog staža, a da su svii koji su za to znali čitali. Posle stečaja malične firme u Sloveniji juna 2014. godine usledilo je nekoliko meseci neisplaćenih zarada, a od septembra bili smo i bez zdravstvenog osiguranja. Potom i obustava proizvodnje usled nedostataka energetika.

Sva tri sindikata koja su postojala u preduzeću su posle privatizacije ostali skoro potpuno pasivni. Na sva naša upozorenja i obustave rada, oni su nastupali sa pričom da treba da se vratimo proizvodnji, jer je to navodno jedini način da prebrodim križ. Tesno sardivali su sa menadžmentom, iako su bili upoznati da nam se ne uplačuju obaveznii doprinosi i sistematski zarade kasne u sve većem rasponu.

Život posle stečaja

Na skupu radnika uči stečaju formirali smo Inicijativni odbor, a ja sam izabran za predsednika. Pošto ni jedan od sindikata nije bio koja druga institucija nije zastupala naše interese, odlučili smo da se zastupamo sami. Dobili smo podršku više od dve trećine radnika da ih zastupamo u svim pregovorima i postupcima. Međutim odlaskom firmu u stečaj većina radnika rasulo se po malim firmama i radnjama gde rade. Tu ih privatnici izrabljaju, gde ne dobijaju adekvatnu zarudu, ne uplačuju im se doprinosi i ne poštaju radno vreme. Ne plaća im se bolovanje niti godišnji odmor. Iako je više puta bilo prijava Inspekciji rada, na terenu oni nisu ništa pronašli. Ista priča svaki put navodno je sva red.

Uzalud su bili svi naši protesti i štrajk glađu sa ciljem da sačuvaju fabriku. Ostali smo na ulici bez ičega, sa neisplaćenim zaradama i neoverenim zdravstvenim knjižicama, bez prava na rad, život i lečenje. Svi smo mi porodični ljudi, naravno da su naša deca sve to osetila. Mi smo bili nemomić da im pomognemo.

Dana 11. maja 2015. godine na Trgu pirotskih oslobođenika, održali smo protestni miting i prikupili potpisne gradana Pirot-a kako podršku radnicima AHA MURA PRVI MAJ.

Tražili smo:

- Da se ponisti sporazumi oktak ugovora o radu koji smo zaključili sa IO PRVI MAJ AD Pirot, prilikom prelaska u AHA MURU;
- Odštetu radnicima zbog štetne privatizacije, prevare i nepoštovanja ugovora o radu koji su potpisali radnici i poslodavac;
- Pokretanje krivičnih prijava protiv svih odgovornih lica za štetnu privatizaciju, kao i svih koji su firmu doveli u ovakav položaj.

Napominjemo da se pre toga nekoliko puta odlazili u Opštini i sedište Okruga i tražili da se za nas nadre rešenje, ali uzalud. Na poziv državnog sekretara Dragana Stevanovića 29. maja 2015. odlazimo u Beograd i upoznajemo ga sa celokupnom situacijom u firmi. Nekim činjenicama je bio iznenaden i po njegovom savetu 2. juna 2015. istovremeno podnosimo Tužilaštvu i PU Pirot krivičnu prijavu protiv me-

Obaveštavamo javnost da je Glavni odbor Sindikata PTT Srbije, na vanrednoj sednici održanoj dana 4. aprila 2017. godine, doneo Odluku o stupanju u štrajk upozorenja u trajanju od 1 (jedan) sat, za 19. aprila 2017. godine, sa sledećim zahtevima:

- Vraćanje zarada na nivo pre 28. oktobra 2014. godine;
- Ukipanje Uredbe o zabrani zapošljavanja u javnom sektoru;
- Poštovanje Zakona i Kolektivnog ugovora za Javno preduzeće „Pošta Srbije“;
- Poništavanje Odluke direktorce Preduzeća o brisanju slobodnih dana – rešavanje problema slobodnih dana i način korišćenja godišnjih odmora;
- Angažovanje potrebnog broja izvršilaca i sredstava za rad na tehnološkim radnim mestima;
- Rešavanje statusa radnika, koji rade po osnovu privremeno povremenih poslova i visine cene rada za radnike koji su radno angažovani po ovom osnovu;
- Poštovanje zakonskih normi i procedura u donošenju poslovnih odluka.

Iz Obrazloženja Odluke o stupanju u štrajk:

Nakon donošenja Zakona o privremenom uređivanju osnovica za obračun i isplatu plata, odnosno zarada i drugih stalnih primanja kod korisnika javnih sredstava, od 28.10.2014. godine, naši zaposleni su dovedeni u vrlo loš materijalni položaj. Zbog nemogućnosti da se problemi reše u duhu dogovaranja i sporazumevanja, Sindikat PTT Srbije je priuden na najčešće mere radničke borbe, odnosno da organizuje štrajk, najpre u obliku štrajka upozorenja.

Štrajk počinje 19. aprila 2017. godine u 11,59 časova, a završava se u 12,59 časova.

U Beogradu, 12. aprila 2017. godine
Sindikat PTT Srbije, Štrajkački odbor

nadžmenta AHA MURA PRVI MAJ, predsednika Samostalnog sindikata AHA MURE PRVI MAJ i NN lica. Do danas nismo obavešteni o odluci tužilaštva.

Stečajni postupak nad AHA MURA PRVI MAJ Pirot pokrenut je 25. juna 2015. godine, i nama je prestao radni odnos. Žalosno je i za mlade radnike koji su se tek bili obučili za posao da bi mogli da rade i ostavarjuju svoju životnu egzistenciju. A naročito je teško nama, koji smo zakoracili u petu ili šestu deceniju života. Nije lako naći posao u našim godinama, bez obzira na radno iskustvo.

Trenutno mogu da kažem da nismo nikako organizovani, pošto Inicijativni odbor nema nikakve uslove za rad i za okupljanje i zastupanje radnika koji su se u međuvremenu rasuli u potrazi za egzistencijom. Posle odlaska u stečaj jedino smo saradivali sa Većem Savezom samostalnih sindikata Srbije za opštini Pirot, odnosno sa njihovim predsednikom Rodoljubom Čirićem. Jedno je da Rodoljub ponudio da pomogne u toj situaciji i sa njim smo bili u stalnoj komunikaciji. Obraćamo mu se i sada pojedinačno, ali na žalost i on je dosta nemoćan. Vrlo je teško baviti se sindikalnim aktivnostima kad centralne nemaju sluha ni razumevanja za pitanja radnika.

Jednu halu je u međuvremenu zakupio MERKATUS TEKSTIL i usposlio manje od 300 radnika u dogovoru sa bivšim menadžmentom, koji je i posle stečaja ostao u firmi. Apsurdno je da baš ti ljudi iz bivšeg menadžmenta AHA MURA PRVI MAJ, protiv kojih su podnete krivične prijave, pregovaraju sa potencijalnim kupcima. Pritom oni ne stiče interese radnika, već svoje lične. Čak je i za člana Odbora poverilaca imenovan Ljubomir Sotirović, koji je bio direktor za pravne i kadrovske poslove u AHA MURI, i protiv koga je takođe podneta krivična prijava. Žalili smo se Privrednom судu u Nišu i tražili njegovo razrešenje, ali ni tu nismo dobili nikakav odgovor. Takođe nemamo ni u prethodnoj firmi, IO PRVI MAJ AD Pirot, predstavnika u Odboru poverilaca, iako imamo višešimlionsko potraživanje iz izvršnih presuda. I ova firma je u stečaju od 17. oktobra 2015. godine.

Naša jedina je bila da posle stečaja fabriku kupi uspešan privrednik i usposoli sve radnike, kako bi smo mogli da živimo od svog rada, a ne da budemo socijala. Na žalost, sve manje verujemo u to.

Novica Andrejević, bivši radnik preduzeća AHA MURA PRVI MAJ – u stečaju

Činjenice o nadzidivanju u Ustaničkoj 214-222

NASILJE**„NA INSISTIRANJE STRANKE“**

ŽELIMO da upoznamo javnost sa činjenicama o skandaloznom slučaju nasiljin i nezakonitog nadzidivanja zgrade u Ustaničkoj 214-222, budući da su „investitori“, odnosno uzurpatori naše zajedničke imovine, izneli niz neistinu u medijima, na koje nismo bili u prilici da detaljnije odgovorimo. Činjenice su sledeće:

- Polazna osnova da nadzordragn naše zgrade je kriminalno Rešenje Opštine Zvezdara, odeljenja za imovinsko pravne poslove od 28. aprila 1994. godine, kojim je utvrđeno pravo na nadzidivanje Ustaničke 214-222, za potrebe zadužara Stambene zadruge „Podstaran“. Zakon o nadzidivanju stambenih zgrada i pretvarjanju zajedničkih prostorija u stanove, na osnovu kog je doneto ovo rešenje, ukinut je stupanjem na snagu Zakona o prestanku važenja Zakona o nadzidivanju 1. jula 1994. godine.

- Po odluci Vrhovnog suda od 30. novembra 1996. godine, rešenje o zakonitosti provedenog konkursa o pretvarjanju zajedničkih prostorija u stanove, raspisano na osnovu odluke skupštine opštine i prema ovlašćenju iz člana 25. Zakona o nadzidivanju zgrada, ne predstavlja rešenje u upravnoj stvari, budući da odluka o izboru lica po konkursu nema karakter upravnog akta, već se zakonitost ovako donete odluke može ispraviti u postupku u kom se odlučuje o samom pravu određenog lica za pretvarjanje zajedničkih prostorija u stanove.

- Zakon o nadzidivanju grada u članu 9. predviđa da se nadzidivanje može vršiti pod uslovom da zgrada nije izgrađena do visine predviđene odgovarajućim aktom. Između i dopamine detaljnog urbanističkog plana predviđaju izgradnju i dogradnju stambenih zgrada u naselju Konjarnik visine do prizemlje + četiri sprata i prizemlje + pet spratova.

- Rešenje opštine Zvezdara od 28. aprila 1994. godine mora biti konzistentno i u skladu sa važećim zakonima, kao i sa odlukom Vrhovnog suda Srbije iz 2009. godine koja glasi: Investitor koji budu želeli da nadzidaju zgradu ili adaptiraju zajedničke prostorije moraće da prethodno pribave saglasnost svih stanara. Ova odluka, na osnovu Zakona o Ustavnom sudu, može da se sproviđe retroaktivno.

- Po Rešenju opštine Zvezdara od 28. aprila investitor je bio dužan da vlasnicima stanova u zgradi za oduzeti pravo korišćenja na zajedničkim delovima zgrade isplati naknadu koja odgovara сразmem delu zajedničkih stanova. Zakon o nadzidivanju u članu 32.

predviđa da se na postupak utvrđivanja naknade primenjuju odredbe Zakona o eksproprijaciji, sa rokom od dva meseca za sporazumevanje, koji počinje da teče od dana pravosnažnosti rešenja o pravu na nadzidivanje (rešenje opštine Zvezdara je postalo pravosnažno 14. februara 1996. godine). Zakon o eksproprijaciji u članu 34. predviđa da korisnik eksproprijacije stiče pravo da stpi u posed danom zaključenju sporazuma o naknadi. Kako je Rešenje opštine Zvezdara postalo pravosnažno 14. februara 1996. godine, a Sz „Podstaran“ do danas nije zaključila, niti započela postupak zaključenja sporazuma sa vlasnicima stanova, odnosno vlasnicima zajedničkih prostorija, u koje spada i krov zgrade, jasno je da je Rešenje opštine Zvezdara i po Zakonu o eksproprijaciji moralno da prestane da važi.

- Rešenje opštine Zvezdara doneto je za potrebe Sz „Podstaran“ koji su imenom i prezimenom navedeni u rešenju. Zakon o eksproprijaciji u članu 9. kaže: Eksproprijacijom neprekosni korisnik eksproprijacije stiče pravo da ne neprekosni koristi za svrhu radi koje je eksproprijacija izvršena“. Evidentno je da Sz „Podstaran“ ne planira da u 2017. godini izgradi stanove za potrebe svojih zadružara!

I ovačkim postupanjem službenika Sekretarijata za urbanizam i građevinske poslove Gradske uprave Beograda izvršena je župotrebna polazba odgovornog lica